

אמרתך הייתי פנינים ואמרות מעניינא דיומא

זמני השבת

בעיר בני ברק יצ"ו

הדלקת נרות: 4:18

שקיעה: 4:40

מוצאי שבת: 5:21

ר"ת: 5:53

מתורתם של ראשונים

הרה"ק בעל ה"תפארת שלמה" מראדאמסק זיע"א

וַיֹּאמֶר יִשְׂרָאֵל אֶל יוֹסֵף הֲלוֹא אֶחָיִךְ רָעִים בְּשִׁבְכֶם וְגו' לָךְ נָא רָאָה אֶת שְׁלוֹם אֶחָיִךְ וְגו'.

יש להמשיך הכתובים הנ"ל בדרך רמז, עפ"י הגמרא (ברכות דף ג' ע"א), אמר ר' יוסי פעם אחת כו' ונכנסתי לחורבה אחת מחורבות ירושלים להתפלל, בא אליהו כו' ושמר לי על הפתח כו' ואמר לי בני מפני מה נכנסת לחורבה זו, אמרת לי להתפלל, ואמר לי היה לך להתפלל בדרך.

יבואר עפ"י מה שמצינו בספרים פ"י על המאמר בפרקי אבות (אבות ב, א) דע מה למעלה ממך, פ"י לפי גודל הצער שהאדם יש לו בדוחק ובצער יש להתבונן מה שנוגע למעלה בכפלי כפלים בצער גלות השכינה כביכול עמו אנכי בצרה (תהלים צא, טו), וזה דע מה למעלה ממך, מן הצער שלך תדע הצער שלמעלה כביכול.

לכן היו כמה צדיקים אשר לא הסתכלו כלל על דוחק וצער של בני"י רק על כללות צער השכינה, וכל ימיהם רק זאת הם מצפים ומיחלים על גדלות הבורא ב"ה בקנאת ה' צבקות, כמ"ש באליהו הנביא ע"ה (מלכים) קנא קנאתי וגו'.

אכן בדור שלאחריו יונה בן אמיתי שהיה תלמידו של אליהו לא רצה ללכת בשליחות הנבואה אל נינוה שלא יהיה ח"ו קטרוג על בני"י כידוע, כי באמת לא זו הדרך ישכון אור הצלחת הצדיק רק כאשר יסתכל ג"כ על טובת בני"י לעורר עליהם רחמים וחסדים ולהצטער בצרתם.

ועיין בעין יעקב בהכתוב בפ"י הגמ' אר"י פעם אחת נכנסתי לחורבה אחת מחורבות ירושלים, פ"י מחשבתו היה להצטער בצער גלות השכינה וזה חורבות ירושלים, ובא אליהו ושמר על הפתח, אמר לו היה לך להתפלל בדרך, פ"י בעוד שהם הולכים בדרך שהם בגלות להתפלל עליהם להשפיע להם כל טוב להצילם מעניים ומרודם.

וזה הרמז בפ"י הגמ' באחי יוסף והנה אנתו מאלמים אלומים בתוך השדה, פ"י שהיו מצטערים בצער גלות השכינה ועל חורבן ירושלים דכתיב (ירמיהו) ציון שדה תחרש, והיו מצפים רק על רוממות כבודו ית"ש, וז"ש ג"כ כאן הלא אחיך רועים בשכ"ם ר"ת ברוך שם כבוד מלכותו, וז"ש לו יעקב לך נא ראה את שלום אחיך לראות בטובתם ולהשפיע להם בעודם בגלות.

וזה וימצאהו איש ויאמר לו מה תבקש, ר"ל מהו עיקר בקשתך, כי על צער גלות השכינה לבד איננה צריכה לרחמנות שלנו כי כביכול הש"י הוא כל יכול לעזור א"ע כרגע כמ"ש (תהלים קב, יג) ואתה ה' לעולם תשב, רק למה לנצח תשכחנו תעובנו לאורך ימים, עיקר הצער על אורך הגלות שאנו בני ישראל דוויים וסחופים, לכן כאשר שמע יוסף דברים הללו השיב לו את אחי אנכי מבקש, פ"י טובתם של בני"י אני מבקש ומצפה לראות בטובתם וישועתם לנצח, ולעורר רחמים עליהם.

"ניצוץ אחד"

במדרש תנחומא בפרשתנו (הובא גם ברש"י ישן) מבאר את סמיכות הפסוקים שבסוף פרשת וישלח העוסקים באלופי עשיו לפסוק בראש פרשתנו "אֵלֶּה תִּלְדוּת יַעֲקֹב יוֹסֵף וְגו'":

"מה כתיב למעלה מן הענין, אלה אלופי בני עשו אלוף מגדיאל אלוף עירם, כיון שראה יעקב אלופי בני עשו, נתיירא, אמר מי יוכל לעמוד כנגד אלופים אלו, משל למה הדבר דומה, לגמלים הרבה שהיו טעוין פשתן, היה עומד הנפח ותנמה ואמר היכן יכנס כל הפשתן הזה, פקח אחד היה שם, א"ל מה לך לתמוה, ניצוץ אחד יצא ממפוח שלך ויכלה אותו, אף כך כשראה יעקב אבינו עשו ואלופיו נתיירא, אמר מי יוכל לעמוד לי כנגד אלו, א"ל הקדוש ברוך הוא גץ שלך יכלה אותם, וזה יוסף דכתיב (עובדיה) והיה בית יעקב אש ובית יוסף להבה ובית עשו לקש ודלקו בהם וגו', לכך כתיב וישב יעקב וגו' אלה תולדות יעקב יוסף".

ההבנה הפשוטה בדברים היא שיעקב אבינו נתיירא כביכול מאלופי עשיו ותנמה מי יוכל לעמוד כנגדם, והשיבו הקב"ה כי גץ אחד של יעקב אבינו – דהיינו יוסף הצדיק – יכלה את כל אלופי עשיו כשם שהלהבה מכלה את הקש במהירות עד בלתי השאיר לו שריד ופליט.

והמשל לזה הוא מאותו נפח – זה שבמפוחו מבעיר ומלכה את האש – שתמה למול שיירת הגמלים הטעונה בפשתן להיכן יכנס כל אותו פשתן, והשיבו הפיקח כי די בניצוץ אחד שיצא ממפוחו בכדי לכלות את כל מטען הפשתן.

ואם כי עדיין לא זכינו לקיום נבואתו של עובדיה הנביא: "וְהָיָה בֵּית יַעֲקֹב אֶשׁ וּבֵית יוֹסֵף לֶהָבָה וּבֵית עֵשָׂו לְקֶשׁ וְדִלְקוּ בָהֶם וְאֶכְלוּם וְלֹא יִהְיֶה שְׂרִיד לְבֵית עֵשָׂו כִּי ה' דָּבָר", ועודנו עומדים ומצפים להתגלות כבוד מלכותו יתברך בעולם וכוליו הרשעה כעשן במהרה בימינו, אולם בכל הדורות זכינו לראות מפעם לפעם את המציאות הזו כיצד ניצוץ אחד של אמת וצדק שורף הררים של פשתן וקש של שקר וכזב.

הררי הפשתן יכולים להיות הרוב המכריע, הם יכולים לטעון שהם הרבים ו"אחרי רבים להטות", הם גם יכולים להתמודד בבחירות ולקבל מנדטים רבים, הם גם יכולים להטיל אימה ומורא על כל סביבתם, אולי אף לגרום להתפעלות אצל כל רואיהם.

אולם הפיקח יודע כי למול הררי פשתן אלו אין צורך כנגדם בהררים דומים בגבהם אלא די בניצוץ אחד, ניצוץ של אמת ואמונה, ניצוץ ממפוחם וכבשונם של גדולי וצדיקי אמת, ניצוץ אחד שבכוחו לכלות את כל הררי השקר המירא ומטיל האימה ולהופכם לאפר הנזרה ברוח.

***

ביום ראשון בשבת הבעל"ט ימלאו שמונים שנה ליום כ"א כסליו תש"ה יום בו זכה מרן הגה"ק מסאטמאר זצוק"ל להנצל מגיא ההריגה ולהגיע לחוף מבטחים במדינת שווייץ, אך אמנם הוא ניצל בניסים גלויים אולם רוב קהל עדתו והמוני חסידיו שתו את כוס התרעלה עד תומה.

בעת בה רבים וטובים שזכו להינצל מחורבן יהדות אירופה התקשו להמשיך ולנהוג כדרך שנהגו לפני החורבן ומצאו להם תירוצים על "נשתנו העיתים" וכדומה, בעת בה החושך כיסה ארץ ונדמה היה כי הערב רב יצליחו במזימתם לכלות את שארית ישראל האומרים שמע ישראל, בעת בה היה נדמה כי כבר כל הברכיים עומדות לכרוע לבעל, בה בעת כארי יקום וכלביא התנשא אותו גאון וקדוש, למרות שאיבד את כל צאצאיו במלחמה ואחריה, למרות שאיבד את קהילתו, למרות שהיה יחיד ממש כנגד כל העולם כולו, למרות שלא היה בידו פרוטה לפורטה, למרות שרבים ממקורביו לא ירדו לסוף דעתו וביקשו ממנו לשים יד לפה, למרות כל הקשיים והניסיונות שניצבו בדרכו, למרות הכל התייצב הוא לנס עמו להרים את דגל המלחמה למען כבוד שמו יתברך ונגד עוזבי התורה.

ואם כי היה נדמה כי חושך השקר יכסה ארץ והררי הפשתן מאיימים על גחלת ישראל שלא תכבה, אך הניצוצות האחדים שיצאו ממפוחו וכבשונם של הגה"ק זצוק"ל – ניצוצות של דברי תורתו וספריו הקדושים – היו מעט מן האור שדחה הרבה הרבה מן החושך, עד שקמה אלומתו וגם ניצבה, רבבות בני היהדות הנאמנה המתבדלים בתכלית מהרשעים והמתחברים אליהם, רבבות תלמידים וחסידים המקושרים בכל לב ונפש, מוסדות מפוארים לתורה וחינוך צדקה וחסד, המוני לוחמי מלחמות ה' בכל מערכות

המשך בעמ' 4 <<<

יעקב קיבל עליו הגירות

וישב יעקב וגו'.

לפי שאמר ויקח עשו את נשיו וילך אל ארץ, תרגום לארעא אחרת, והכתוב לא אמר אלא אל ארץ, לומר שארצו שהיא ארץ שעיר היא נקראת ארץ, לא ארץ כנען שהיא ארץ עבד אלא ארץ מלכים, כמו שבירכו אביו הנה משמני הארץ יהיה מושבך זו איטליא של יון, שאין טללי ברכה נפסקים משם לעולם, והלך שם מפני יעקב, או כמו שאמרו ז"ל (בראשית רבה פ"ד, ב') מפני הבושה ששנאו ולא עלה בידו, וזהו מפני יעקב אחיו שאינה בו שאמרו כך יעשה לאחיו שנולד עמו בשליא אחת, כי היה רכושם רב והוא להוט אחר הממון, או כמו שאמרו ז"ל גם כן (שם) שברח משטר חוב של גרות המוטל על זרעו של אברהם שנאמר כי גר יהיה זרעך, ולזה לקח את נשיו ואת בניו ואת כל נפשות ביתו, ולזה לא אמר אל ארץ אחרת, לפי שאמר כי גר יהיה זרעך בארץ לא להם, וארץ שעיר היא ארצו ונחלתו והלך לשם לבנות לו ארצות ונחלות ויצאו ממנו אלופים ומלכים.

אבל יעקב היה היפך ממנו כי הוא קיבל עליו הגירות, ולזה אמר וישב שנתיישב על לבו קבלת הגירות, בארץ מגורי אביו בארץ כנען, אף על פי שהיא ארץ עבד בחר בה, ולא פירש באיזה ארץ והיא חברון, כי כן אמר ויבוא יעקב אל יצחק אביו קרית ארבע היא חברון אשר גר שם, ולזה לא פירש אותה לומר שאינה נקראת ארץ, לפי שהקצוזה לבית הקברות, ולזה אמר וישב ששם הישוב ולא בזה העולם כי זה העולם אין לו ישוב אלא גר, כמו שאמר כי גרים ותושבים אתם עמדי, הישוב שלכם הוא עמדי בעולם הבא, אם כן לזה ישב שם, כמו אותה מדינה שהיו קבריהם על פתחי בתיהם כדי שידעו סופם ואחריתם ולהיכן נסיעתם, כי ישב יעקב במקום קבורתו ובהר לו ישוב ח"ו עול"ם הב"א, בגימטריא יעקב. זהו וישב יעקב בארץ כנען, בארץ שהולכים התגרים לעשות סחורה לעולם הבא כמו וחגור נתנה לכנעני (משלי ל"א, כ"ד).

(שפתי כהן)

העצה שלא יתערבו בעמים

וישליחיהו מעמק חברון.

פרש"י מעצה עמוקה של אותו צדיק הקבור בחברון. והוא תמוה, דמה שייך לשון עצה ע"ז, והול"ל מגזירה עמוקה, ויל"פ בס"ד עפ"י מש"כ במקו"א על מה שאמר אאע"ה במה אדע כי אירשנה, ותוכן הדברים כי אאע"ה לא נסתפק ח"ו בהבטחת ירושת הארץ כמו שלא שאל אות על בשורת הבנים, אלא ששאל רבש"ע מי יודע אם ברוב עתים וימים עד אשר יפרו ויכלו לירש את הארץ שלא יאבדו ויתערבו ח"ו בהמון העמים ולא יהיו בכלל זרע אברהם דהיינו זרעו המיוחס אחריו אשר הוא באמת דבר קשה מאד, עד שהבטיח הקב"ה כי גר יהי זרעך בארץ לא להם ולא יהי תושבים ואורחים כי ישארו גרים ועבדום ועינו אותם ועי"כ יתקיימו ולא יאבדו בהמון עמים, וזה עצה עמוקה שיתקיימו בניו להיות מובדל מן העמים.

(קרן לדוד)

להכין מקום לבני ישראל

וישליחיהו מעמק חברון.

מעצה עמוקה של אותו צדיק הקבור בחברון, לקיים מה שנאמר כי גר יהיה זרעך בארץ לא להם. הנראה לעניות דעתי שמצרים היתה ערות הארץ, מקום טומאה מאוד, ולכן הוסכם שמתחלה יבא אחד מבני יעקב לפרסם שם אמונת ההשגחה, וכדכתיב אשר האלקים עושה הראה את פרעה. וכן במה שציוה אחר כך אותם שימולו, והכל כדי להחליש את כח הטומאה, שיהיה ראוי אחר כך לבני ישראל לגור שם.

(שמירת הלשון ח"ב פרק י"א)

צריך לברוח אף ממוקצת שייכות עם עבירה

ויקרא יעקב שמלתיו.

במדרש בפ' וישב איתא: ויקרא יעקב שמלותיו, ר' פנחס בשם ר' יאשי' אמר, שבטים גרמו לאביהם לקרוע [כשמכרו את יוסף], ונפרע להם במצרים [ויקראו שמלותם כשנמצא הגביע אצל בנימין]. יוסף גרם לשבטים לקרוע [בצוותו להטמין הגביע], עמד בן בנו ונפרע לו שנא' (יהושע ד ו) ויקרא יהושע שמלותיו [כשניגפו ישראל לפני העין]. בנימין גרם לשבטים לקרוע [כשנמצא אצלו הגביע] והיכן פרע לו בשושן הבריה [ויקראו מרדכי מבני בניו את בגדיו], ע"כ.

ולכא"ו הוא פליאה עצומה, דבשלמא השבטים שגרמו ליעקב לקרוע ע"י מכירת יוסף, יש מקום להבין שהי' כאן קצת חטא [אם כי אין לנו כלל השגה בדברים], וכן ביוסף אע"פ שהי' בדעה שכך צריך לעשות ע"פ דין, מ"מ קצת ממשות של חטא הי' כאן, אכן בנימין, הלא הדבר לא הי' תלוי בו כלל, שהרי אחרים הכניסו הגביע לשקו, ועי"י שאח"כ מצאוהו שם קרעו השבטים בגדיהם, אבל הוא לא אשם כלל בכל המעשה הזה, ולמה נענש.

אלא מתבאר כאן במדרש ב' לימודים, א) הלא השבטים גרמו מלבד קריעת בגדי יעקב, גם צער נורא ליעקב אבינו, כל סילוקו של יוסף הרי הי' צער גדול לאביו הרבה יותר מאשר קריעת בגדיו, ובכל זאת גם על פרט צדדי זה נענשו, מלבד העונש על כל חטא מכירת יוסף, הרי לנו שהגם שהחטא עצמו גדול מאוד, מ"מ אפי' על הפרט הכי קטן נותנים עליו דין וחשבון, מידת הדין מדקדקת אפי' בכחוט השערה, בכל פרט ופרט, לא נשמט דבר. וכמסופר על אדוננו הגר"א ז"ע שפגש פעם מומר אחד שביקש לשתות, וציווהו הגר"א ז"ל לברך קודם השתיה, ואמר לו דע לך, הנך יהודי ועתיד אתה ליתן דין וחשבון על כל עבירה ועבירה, ואפי' על הפרט הכי קטן. כך ג"כ אצל יוסף נענש גם על קריעת בגדי השבטים ואף שאי"ז העיקר.

לימוד ב) אנו למדים מכאן, דאף שבנימין לא היה אשם כלל במעשה הגביע, אעפ"כ הואיל שהי' מעורב רק בדרך גרמא בלבד בפרט אחד קטן, מ"מ כבר נענש ע"ז, על עצם השייכות לעבירה - כבר יש מקום לעונש.

הדבר נורא ואיום למתבונן בזה, בכל עבירה שהיא איזה פחד צריך להיות, אף ממוקצת שייכות, מאיזה גרמא של חטא, צריך לברוח ממנו כמפני אש, מבחיל

על הדעת גודל הפחד מעומק הדין, מהעונש הגדול לכל דבר שריח עבירה תלוי בו.

ומה היא הדרך להנצל מזה, "בראתי יצה"ר בראתי לו תורה תבליו", ע"י תורה ישנה השקפה נכונה ואמיתית, ידיעה שהעיקר הוא רק תורה ויראת שמים, ודקדוק המצוות.

אם יחשוב אדם כל העת, שעל כל פרט ופרט עליו לתת דין וחשבון, יפול עליו פחד נורא מעצם המחשבה, ורק ע"י יגיעת התורה עם ירא"ש ודקדוק המצוות, ולא להתעניין כלל בכלל ההבלים והשטויות שבעוה"ז, אפשר לזכות להגיע למשהו.

(מתוך דרשת הגרמ"ד סאלאוויציק זצוק"ל, אוצרות

(ירושלים חלק ז')

למאן לעבירה רק באמונה בהשי"ת

וימאן ויאמר אל אשת אדוני וגו'.

וקשה שבתחלה כתיב וימאן ואח"כ כתיב ויאמר וגו', הול"ל תכף ויאמר, וי"ל דהנה על תיבת וימאן יש בניגית הטעמים שלשלת, והשלשלת נקרא בשלש תנועות, לרמוז כי אם בא ח"ו לנסיון כזה, יתחזק נגד היצה"ר באמונה לבד, שמאמין בהשי"ת שאסור לעבור נגד מצות הבורא, ולא יבקש לעצמו טעמים על האיסור, כדי שלא יתגבר היצה"ר עליו לבטל טעמים שלו ח"ו, רק באמונת השי"ת לבד יתגבר נגדו, שלא יעשה בשום אופן נגד מצות הבורא בלא טעם כלל. ורומז ע"ז השלשלת שנקרא בג' תנועות, שישגמור בדעתו ובמחשבתו בהסכמה גמורה וחלוטה, איני רוצה, ואיני רוצה, ואיני רוצה, לעבור העבירה ח"ו בשום אופן. ולזאת תיבת וימאן אותיות ויאמן, שבאמונה לבד צריך להתחזק נגד היצה"ר בלא שום טעם.

ואחר שנגמר בלבו שלא יעבור בשום אופן שבעולם, אז יוכל לבקש טעם לזה. ולזה אחר תיבת וימאן כתיב ויאמר אל אשת אדוני וגו' לא חשך ממני מאומה כי אם אותך כאשר את אשתו ואיך אעשה הרעה הגדולה הזאת וחטאתי לאלקים, שאמר לה אז טעם ג"כ, היינו שהיא היתה רוצה לפתותו שאין בזה עבירה, אמר לה שהאיך באפשרי דבר זה, הלא דרכיך דרכי נועם ומה יאמרו הבריות לדבר כזה אשר בעלך עשה אותי נאמן גדול וכל יש לו נתן בידי ולא חשך ממני מאומה כי אם אותך כאשר את אשתו, ובודאי היא עבירה גדולה וחטאתי לאלקים. (דברי יחזקאל)

המשך בעמ' 4 <<<

• לחידודא •

איזה הלכה בהלכות קנינים למדנו בפרשתנו?

תשובות והערות ניתן לשלוח בפאקס או להשאיר הודעה בתא קולי כמפורט בעמוד 4

תשובה לשאלה משבוע שעבר:

היכן מצינו בפרשה דהכופר בע"ז נקרא יהודי?

כתב רש"י אהליבמה היא יהודית והוא כינה שמה יהודית לומר שהיא כופרת בע"א כדי להטעות את אביו.

הגה"צ רבי שמעון ישראל שפירא זצוק"ל - ככלות השלושים להסתלקותו (חלק א')

הקודש, למלאות כוסות במתקנים, לדאוג לתה וסוכר. כל ילד קטן שצריך איזה משהו, מובן לו ולכל הציבור מאליו השכתובת הוא איך לא? ר' שמעון...

יהודי שכל הוויתו אומרת קודש לה! די בהבטה חפוזת על פניו הקדושות לקבל יראת שמים. צדיק קדוש ונורא הפרוש מכל הבלי העולם, המתכסה תחת מעטה של 'גבאי פשוט ונחמד'. שפל ונבזה בעיניו באמת, אין עוד הגדרה שתוכל לבטא את ענותנותו והשפלות שהרגיש באמת בלי שום גינוני כבוד, כל דבר קטן שצריך הכתובת הראשונה הוא ר' שמעון (כשעד לפני כמה שנים רוב הציבור כינוהו אפי' בלי ר' - רק 'שמעון' כחבר מן המניין. והדברים מבהילים עד היכן הצליח להסתיר את עצמו), צריך להכריז משהו? מיד, ר' שמעון. יש איזה בעיה בכל ענין שהוא - חסר כוסות או כל תקלה אחרת, ר' שמעון הוא הכתובת. ובד בבד מחזק שבורי לב, שומע את אנחתם ומעודד בטללי נוחם.

אברך מספר שכמה שבועות היה מאחר ליטול ידיים בסעודה שלישית אחרי השקיעה. רבי שמעון זצוק"ל ניגש אליו ואומר לו "יש אמנם שיטות שכבר אי אפשר ליטול ידיים, אבל יש שיטות שאפשר עדיין ליטול ידיים", חשבת - מספר האברך - שהוא רוצה לחזק אותי שאף שעבר הזמן, אבל ישנן שיטות שאפשר עדיין ליטול ידיים, עד שקלטתי שהוא פשוט מעיר לי לא ליטול ידיים באיחור...

שפל ונבזה בעיניו

נמצא רבי שמעון זצוק"ל בארץ וראשו בשמים, נעלה ומרום מכל הבלי העולם לגמרי, אך שפל בעיני עצמו כגורע ביותר. לדידו אינו יותר מיהודי פשוט שכל עבודתו מסתכמת בשימוש הציבור.

מספר הרה"ח רבי מרדכי ראטמאן שליט"א: לפני שנים עברו שהייתי במירון בעשי"ת, ועל המדרגות שם היה לכלוך צואה שהרחיק את כולם, המצב לא היה נעים והסבל היה בלתי נסבל.

חשבתני לעצמי הרי רבי שמעון תמיד רץ ואינו מסתכל מסביבו ובטעות יכול להיכנס לתוך זה, הלכתי להודיעו שיש לכלוך בחוץ ושיזהר בהליכתו, אך מה רבה השתוממותי לראותו אחרי חצי דקה עם כלי ניקיון עומד ומקצף את הלכלוך. אמרתי לו "ר' שמעון, לא לכך התכוונתי, רק רציתי להודיע לך שלא תדרוך בטעות בתוך זה", אך כל דיבורי היו לשוא, "זאת עבודתך" נענה לעומתי רבי שמעון זצוק"ל "גם ב'שול' אני מנקה את השירותים..."

סיפור אחר מספר חתנו שליט"א: התלוויתי אליו פעם ברחובות ירושלים ועבר 'טנדר הסעות' של ילדים (הצהוב של פעם...) והנה אהנו שומעים ילד קטן צועק לו מהטנדר 'שמעון, שלום! ומו"ח זצוק"ל עונה לו בלי להתבלבל 'שלום'...

לפני כמה שנים בסעודת ההילולא של הרה"ק מוה"ר מברסלב ז"ע שהתקיימה בחוה"מ סוכות בסוכה הגדולה שעל גג ביהמ"ד, נשא שם דברים הרה"ח רבי בנימין זאב קנפלמכר שליט"א, ותוך כדי הדברים התחיל לדבר בשבח רבי שמעון וחסדיו

המשך בעמ' 4 <<

לקנות נעליים חדשות, היה הילד 'שמעון' בורח, הוא לא רצה לקנות נעליים חדשות...

ואטהר ואתקדש

שגב קדושתו כל ימי חייו נורא הוא ביותר. כשהיה עוד אברך צעיר לימים, השליך את עצמו לגמרי בעבודת ה', מדי לילה היה יוצא בזמנו טנדר לשדה ב'סנהדריה' שהיה אז אזור שמם, קילומטרים על קילומטרים ריקים מכל נפש חיה, היה ר' שמעון יוצא לילה אחר לילה וצועק על נפשו, וכפי שמספרים האברכים המבוגרים שעוד זוכרים את אותן שנים, ר' שמעון היה נכנס עמוק עמוק בתוך השדה, מאות מטרים לפניו מכולם, ושם היה צועק כאלו צעקות, כנידון למוות ר"ל הצועק את נפשו.

"א יונגערמאן דארף שרייען און שרייען און שרייען", אמר הרה"ק מוה"ר מברסלב ז"ע. עיקר הניסיון והמלחמה בזה העולם הוא בעיני הקדושה, וזה כל תכלית האדם בזה העולם, וכדי לזכות לקדושה אין מנוס ותחבולה כי אם לצעוק לה' מעמקי הלב, לצעוק ולצעוק.

כך גם ב"ספירת העומר" בו מבקשים ומתחננים על קדושה וטהרה, היה ר' שמעון עד שנתו האחרונה, עומד שעה ארוכה מתחנן וזועק "ואטהר ואתקדש".

פרישותו וקדושתו היתה למעלה מכל השגת אנוש, כשאינו יוצא אף פעם לרחוב, כי אם למקרים דחופים ביותר - וגם אז עיניו כבושות בקרקע לבל ייכשל בעיניו חלילה. אמנם 'קברי צדיקים' הם משאת נפשו של כל ברסלב'ער חסיד, אך ר' שמעון ממעט לצאת מד' אמות של ה'שול' - המטר הבודד המוליך לביתו, פן יכשל בעיניו...

גבאי מסור ונאמן

למעלה מיובל שנים שימש כגבאי בית המדרש הגדול דחסידי ברסלב במאה שערים, במסירות ונאמנות, כשתפקיד זה קיבל באופן שהכי תואם את ר' שמעון, לא היה מי שיקח את המושכות לידיים, מי יהיה זה שייקח על עצמו את העול? ר' שמעון! בנאמנות ובמסירות ניהל את כל הענינים מהחל ועד כלה, הוא היה האחראי לשלוח אברכים לגשת לעמוד, ואף על זמני התפילות מתי אפשר להתחיל חזרת הש"ץ והריקוד אחרי התפילה, מכירת העליות (בחול ובמנחה של שבת) ומכירת ברכת המזון, הכרות השמחות וכו', הוא זה שנטל בגפו את ידי הציבור למים אחרונים מדי שבת בשבתו, והוא זה שדאג למתקני הכוסות והשניה הטישו וכו', ועוד אין ספור דברים שרק בתקופה האחרונה התחילו לקלוט כמה עשה ר' שמעון לבאי ביהמ"ד באין רואים.

(רק בתקופת חליו, הוצרכו לקחת כמה אברכים כדי למלאות את כל התפקידים שהוא נשא במסירות, ועדיין לא הצליחו למלאות את החסר).

תחת מעטה של גבאות

עשרות שנים היה מסתובב בין הציבור, משמש את כולם, משל כל תפקידו הוא לשמש את כל קהל

הרך בן השבועיים איננו...

ביום ל' ניסן שנת תש"ח ירדה לעולם נשמתו של רבי שמעון ישראל שפירא זצוק"ל, לאביו הקדוש מקדושי וחסדי ירושלים, הצדיק הנודע רבי שמואל שפירא זצוק"ל.

הימים היו ימים סוערים ביותר. מצב הישוב היהודי בכלל ובתוככי החומות בפרט היה בכי רע, אחרי מלחמות עקובות מדם בין החלוצים הציונים שר"י לגיון הירדני שגבו קרבות רבים מספור.

הרעב היכה בכל פינה, ומצב מיעוט היראים שנשארו בין החומות היה גרוע ביותר. לפני שמחת הברית מילה הגיעה אל בית אביו רבי שמואל זצוק"ל, הצדקנית מרת 'גיטל' ע"ה, מהצדקניות המפורסמות שבירושלים (אשת הצדיק הנודע רבי ישראל קרדונר זצ"ל שנספה במגיפה שהיתה בטבריה יחד עם בניו שהיו לו מצדקנית זו, ככפרה שלקח על עצמו לכפר על כל העיר, ומאז אכן פסקה המגיפה).

היא ביקשה מרבי שמואל היות שכבר עברו הרבה שנים מאז פטירת בעלה רבי ישראל קרדונר זצ"ל ואין עדיין אחד הקרוי על שמו, אם יוכל לקרוא לרך הנולד על שמו 'ישראל', וכך נקרא התינוק בביתו של אאע"ה: שמעון, ע"ש רבי שמעון בר יוחאי זי"ע, ו'ישראל' ע"ש ר' ישראל קרדונר זצ"ל.

מעמד הברית התקיים בתנאים דאז תחת מטר הצלפים, כשבאמצע הברית ניצלו המשתתפים בדרך נס מפגז של הירדנים שחדר לבית.

המצב החמור בעיר העתיקה הניע את רבני העיר הגה"צ רבי ישראל זאב מייצברג זצוק"ל ראב"ד הביד"צ חסידי והגה"צ רבי בן ציון חזן זצוק"ל ראש רבני הספרדים, לצאת במסירות נפש ממש מול איומי ה'חלוצים' הרוצחים, עם דגל לבן לאות כניעה מפני הירדנים, ואז נחתם הסכם לפיו כל התושבים שאינם לוחמים, מגורשים מהעיר. היולדת הטריה משתרכת עם חמשת בניה הקטנים, ובתוכם הרך הנולד התינוק הקטן 'שמעון' ישראל' שעטוף היטב בשמיכה, יחד עם כל הציבור השבורים ודוים, אך באמצע הדרך מסתכלת היולדת לכיוון התינוק העטוף בורועותיה, וצעקת בהלה נשמטת מפיה: התינוק איננו!... ר"ל.

מרום בהלה ומהומה בתוהו ובוהו ששרר שם, נשמט התינוק מתוך השמיכה ואף אחד לא שם לב...

הפחד והבהלה היו גדולים, במצב כזה איך אפשר למצוא רך נולד שנשמט ל"ע בתוך ההמולה, ועוד כשהעריבים אצים ונוגשים להמשיך בשיירה היוצאת מהעיר? בחסדי שמים אחד מחילי הלגיון שמצא את הפעוט החזירו לידי אמו... כך ניצלו חייו של הפעוט, אשר לימים היה לאותו חסיד וקדוש, רבי שמעון ישראל שפירא זצוק"ל.

על ימי נעוריו סיפר אחיו הגדול יבלחט"א רבי יוסף קדיש שליט"א, בדמעות אחר מיטתו של רבי שמעון זצוק"ל: "רבי שמעון היה עולה תמימה. מעולם! לא עבר על שום דבר חטא אפילו לא על דרבנן! הוא נפטר בלי שום נדנדוד עון בבחינת הצדיקים שנפטרו בעטיו של נחש..." והוסיף שזוכר עוד בימי ילדותו כשאימם הצדקנית ע"ה הלכה עם כל הילדים

הקודש, מאות מוסדות המתנזרים מכספי הפיגולים של השלטון הכופר, קהילות קודש לתורה ולתעודה על דרך הישן – דרך ישראל סבא, כל זאת ועוד רבות הן הינם פעולת צדיק לדורי דורות.

גם אלו שלא זכו לילך בשיטתו כולם פה אחד הודו ואמרו כי כל הקיום שלהם במדרגתם היא בזכותו, ולולי הוא כבר היו הם מתדרדרים עוד ועוד.

***

בוודאי חובה להודות ולהלל ולשבח לבורא כל עולמים על הניסים שעשה בימים ההם בזמן הזה אשר הציל ומילט את נפש הגה"ק זצוק"ל ממוות לחיים ומאפילה לאור גדול למען הצל את בני ישראל מרדת שחת בתהום המינות והכפירה ולהחיות עם רב בדרך התורה המסורה לנו מדור דור, אשר כל זאת הוא מחמתל ה' על עמו ועל נחלתו ומכוח הבטחתו ובריתו אשר כרת עם אבותינו ועמנו, וכמש"כ הרמב"ם באיגרת תימן "הבטיחנו הבורא על ידי נביאיו, שלא נאבד ולא יעשה עמנו כליה ולא נסור לעולם מלהיות אומה חסידה".

אולם מלבד כל זאת לימוד לקח הוא לדורות, אשר גם בדור עליו נתנבאו הנביאים שתהיה האמת נעדרת בו, גם בדור שפל של עקבתא דמשיחא, עדיין יש בכוחו של ניצוץ אחד מצד הקדושה לכלות הררים של פשתן מצד הטומאה.

ואמת שעדיין לא זכינו לראות בגאולה השלמה, עדיין שלטון הערב רב – המעכב את גאולתן של ישראל – עומד במרדו, עדיין מתגאים ומתייהרים הם בכוחם ועוצם ידם, עדיין "שטנא נצח" ונדמה כי ההצלחה מאירה להם פנים, אולם למרות שעדיין לא כלו כל הררי הפשתן, ועדיין מצפים אנו ליום ה' הקרב ובא בו יהיו הרשעים כאפרי וכל הרשעה תכלה כעשן, אך בכוחו של אותו צדיק – שבניסים גלויים ניצל מגיא ההריגה לפני שמונים שנה – עדיין לא כבתה גחלת ישראל, עדיין בוערת האש שהלהיב בליבותיהם של ישראל, עדיין ניאותים אנו לאורו וזוכים לילך בדרכי אמת ואמונה, ולאורו נסע ונלך.

אורה חיים למעלה למשכיל למען סוד משאול מטה

וַיְהִי כִּדְבַרְהָ אֵל יוֹסֵף יוֹם יוֹם וְלֹא שָׁמַע אֱלֹהֵי.

ובמסורה והי' משנה על אשר ילקטו יום יום. וי"ל המסורה בא ללמד לאדם דעת להנצל מפח היצה"ר, שאמרו חז"ל שיצרו של אדם מתחדש עליו בכל יום ויום, ואם רואה שבדרך זה אי אפשר להסיתו, למחר מסיתו בדרך אחר. והעצה לזה שגם הוא יחדש בכל יום, וצריך להוסיף שלימות בכל יום ויום. ואם אינו עושה כן הוא נופל ממדרגה שהי' לו אתמול, ואדם אינו עומד רק הולך, או שמוסיף והולך או פוחת והולך. וצריך לעשות לעצמו תמיד גדרים וסייגים ולעבוד את השם בשכל חדש.

ובס' בארות המים כתב בשם רבו הקדוש מו"ה מנחם מענדל זצ"ל מרימענעוו על הפסוק ולקטו דבר יום ביומו, בכל יום צריך להתפלל בכוונה חדשה. וכתב שכוונת האר"י הקדוש לא סידר רק ליום אחד, וביום השני יש לסדר כוונה אחרת. והנה אמרו חז"ל על אותה רשעה שתמיד לבשתה בגדים חדשים כדי להסיתו לדבר עבירה. ולעומת זה הוסיף הוא גדרים וסייגים בכל יום. וזו משנה על אשר ילקטו יום יום. (גבעת שאול להגר"ש בראך מקאשוי)

דבריהם הם זכרונם

<<< המשך מעמ' 3

המרובים שעושה עם הציבור והגמ"ח שהוא מנהל וכו'. באמצע שומע האברך שישב ליד רבי שמעון זצוק"ל מגיב לעצמו "לפחות לא חושבים עלי שאני הרשע הגרוע ביותר ב'שול'..."

בימי האחרונים ממש, עלה לביתו אחד שאינו שפוי לגמרי והתחיל להוכיח את רבי שמעון זצוק"ל, "רבי שמעון אולי צריך אתה לפשפש במעשיך", והתחיל להוכיחו על פרט שולי של מנהג שלפי סברתו ה'נשגבה' של אותו אחד אמור רבי שמעון זצוק"ל להתחזק בו, ורבי שמעון זצוק"ל עם כל חולשתו יושב וממהנה לו כמקבל את דבריו...

מעולם לא התיישב רבי שמעון זצוק"ל ב'מזרח', גם כשישב בסעודה בביתו היה מרגיש בטבעיות שמקומו הוא בירכתי השולחן. רק כשממש משכוהו לעלות למזרח, וגם אז לא היה המזרח אומר כלפיו מאומה, היה יושב שם כבמקומו,

עוסק בעניניו ומנצל את הזמן.

באחת הבריות שהתקיימו במשפחתו התאחרה השעה ובעל השמחה שלח את חברו לקחת את רבי שמעון זצוק"ל, עם - לא פחות ולא יותר - 'אופנוע'... ר' שמעון זצוק"ל לא חושב שני רגעים אם זה לפי כבודו, והוא מתיישב על האופנוע. גם בחזור חזר רבי שמעון עם זה.

כשאמרו לו אח"כ שזה לא מתאים ואינו לפי כבודו, לא הבין רבי שמעון מה רוצים ממנו, "אני אקבל על זה גהינות?" תמה בפניהם.

בשנה האחרונה כשדיברו אתו על עבודת הקודש, ניגש אליו אחד אח"כ ואמר לו שהרה"ק רבי נחמן טולטשינער זצוק"ל (תלמידו ומשמשו של הרה"ק רבי נתן מברסלב זי"ע) שימש גם כ'שמש', מיד ענה לו רבי שמעון בענותנותו 'להבדיל'!...

לפני כמה שנים הוצרכו לנעול את ביהמ"ד

אחר התפילה לביל שבת עד למחרתו ב'מנין שני' מחששות שונות, והמצב היה עדין כ"כ שגם לרבי שמעון זצוק"ל לא מסרו מפתח. אך מה גברה תדהמתם של הגבאים בשבת בבוקר כשפתחו את ביהמ"ד לראות את רבי שמעון יושב על מקומו ומתכוון לתפילה כדרכו.

מוצא לתעלומה לא עלתה על דעתם, איך נכנס רבי שמעון, הלא כל הדלתות היו ונשארו נעולות? מיד במוצאי שבת בדקו במצלמות וראו איך שרבי שמעון זצוק"ל מגיע ורואה שהכל נעול, הוא צריך כבר להתחיל בתפילה ואין לו מפתח, הוא לא חושב פעמיים וקופץ כנער צעיר מעל הגדר שהיה במקום - למעלה מקומת איש - ונכנס פנימה להתחיל בתפילה...

(רוב הדברים נמסרו ע"י מערכת "העדה" ותשוח"ח להם)

הנצחות

לתרומות והנצחות: 053-314-7090

נתרם לכבוד יום ההצלה של מושיענו של ישראל מרדן הגה"ק רבי יואל מסאטמאר זי"ע א

לעילוי נשמת הרה"צ רבי שאול יצחק ראבינאוויטש זצ"ל בן יבדלחט"א ב"ק אדמו"ר ממשכנות הרועים הגה"צ רבי רפאל חיים יחיאל שליט"א מוצה הרבים בהצלה מפגעי הטענאלאגאיע נלב"ע כ"ה כסלו תשע"ט

נתרם ע"י הרה"ג ר' מתתיהו זאב שטיגל שליט"א לרגל שמחת נישואי בנו שיחי' שמחת החתונה התקיים איה"ה ביום ב' הבע"ט באולמי "ארמונות פרידמן"

נתרם ע"י הרה"ח ר' אלישע לוי שליט"א לרגל שמחת נישואי בתו תחי' יה"ר שיעלה הזיווג יפה ויזכו לבנות בית נאמן בישראל

אמרתך חייתני